

Aan de gemeenteraad

Behandeld door	M.R. Bijl	Datum	10 november 2021
Doorkiesnummer	14 030	Kenmerk	9456430
E-mail	martijn.bijl@utrecht.nl	Onderwerp	Koppeling SUNIJ-lijn met Tram 22: nieuw besluit medegebruik taxi's
Bijlage(n)	1; onderaan bijgevoegd	Beleidsveld	Mobiliteit / Stationsgebied

Geachte leden van de raad,

Op 15 september 2021 hebben wij u per brief geïnformeerd over de voortgang van het project 'Vervoerkundige Koppeling Plus (VK+)'. Het doel van dit project van Provincie Utrecht is om de SUNIJ-lijn met Tram 22 (de Uithoflijn) te koppelen tot één doorgaand tramvervoersysteem. Hierdoor kunnen straks reizigers uit IJsselstein en Nieuwegein, zonder over te stappen op Utrecht Centraal, naar Utrecht Science Park reizen en andersom. Nu stopt de SUNIJ-lijn op halte Utrecht Centraal Jaarbeurszijde (UCJ) en Tram 22 op halte Utrecht Centraal Centrumzijde (UCC). De koppeling van de tramlijn moet in juli 2022 gereed zijn.

In de eerdere brief hebben wij een aantal fysieke maatregelen in het Stationsgebied aangekondigd die wij als gemeente gaan uitvoeren. Deze maatregelen zijn nodig om de koppeling veilig (voor de tram en de overige weggebruikers) te realiseren en ruimte te bieden aan de langere trams van 75 meter die in Utrecht gaan rijden. In de brief hebben wij ook aangekondigd dat als gevolg van de koppeling van de twee tramlijnen de route van de taxi's in het stationsgebied gaat veranderen. In deze brief willen wij u daarover verder informeren.

Geschiedenis medegebruik taxi's van trambaan

In Utrecht is het voor taxi's, die in het bezit zijn van een ontheffing of het Utrechts Taxikeurmerk, toegestaan om gebruik te maken van busbanen in de stad. Met de komst van Tram 22 zijn er destijds op twee plekken in de stad gecombineerde tram-busbanen gerealiseerd (HOV-banen). Dit zijn de tram-busbanen in Utrecht Science Park en het stationsgebied Utrecht Centraal. Vanwege de veiligheid van reizigers en trambestuurders en het beperken van het risico op stremmingen in het openbaar vervoer, hebben we indertijd op basis van gezamenlijk onderzoek met Provincie Utrecht moeten besluiten om taxi's niet op trambanen toe te staan.

Consequenties voor rijroute taxi's bij oude besluit

Voor het stationsgebied betekent dit oude besluit dat taxi's bij koppeling van de tramlijn niet meer over

de HOV-baan mogen rijden, waarmee de route door de Leidseveertunnel én over het HOV-viaduct over de Van Sijpesteijnkade vervalt. De keerzijde hiervan is dat dit voor taxi's leidt tot langere rijroutes en rijtijden van de Centrumzijde naar de Jaarbeurszijde van Utrecht Centraal en andersom. In plaats van de Leidseveertunnel moeten taxi's dan gebruik maken van de Daalsetunnel, samen met het overige autoverkeer.

Tussentijdse afspraak met taxi's

Sinds de aanleg van Tram 22 rijden op de trambaan in de Leidseveertunnel en het HOV-viaduct nog geen trams met passagiers. Daarom is in overleg met vertegenwoordigers van de taxibranche afgesproken dat taxi's hier voorlopig nog mogen rijden, tot er daadwerkelijk trams gaan rijden. Omdat de provincie gaat starten met de koppeling van de tramlijn, gaat de route voor taxi's veranderen.

Nieuw besluit medegebruik taxi's van trambaan

Er is aanvullend onderzoek geweest om een betere oplossing te vinden voor het medegebruik van taxi's van de HOV-baan in het stationsgebied. Er is een integrale veiligheid- en doorstromingsanalyse gemaakt, waarbij verschillende varianten zijn onderzocht. Deze analyse vormt straks ook een belangrijke onderbouwing voor de nog te verkrijgen indienstellingsvergunning voor het mogen rijden met reizigers over dit traject. De uitkomst van dit aanvullende onderzoek heeft geleid tot een nieuw besluit: taxi's kunnen straks wél vanuit de binnenstad door de Leidseveertunnel rijden. In de andere richting (naar de binnenstad toe), blijft rijden door de Leidseveertunnel verboden en dient de Daalsetunnel als alternatief. Daarnaast is rijden over het HOV-viaduct in beide richtingen niet toegestaan. We hebben daarmee alle opties grondig onderzocht. Dit besluit is de enige mogelijkheid voor de veiligheid van de trams en het algemeen belang van OV-bereikbaarheid van de stad.

Consequenties voor rijroute taxi's bij nieuwe besluit

Taxi's mogen vanuit de binnenstad wel door de Leidseveertunnel rijden en kunnen via de busbaan op Westplein en via de Graadt van Roggenweg bij de tijdelijke standplaats op het Jaarbeursplein komen. Taxi's die vanaf het Jaarbeursplein naar de binnenstad rijden mogen niet meer door de Leidseveertunnel rijden en moeten via de Daalsetunnel. Rijden op het HOV-viaduct is helemaal niet meer toegestaan. De nieuwe routes zijn weergegeven in de bijlage.

Voor de rijtijden van taxi's heeft dit nieuwe besluit de volgende gevolgen. Nu is voor taxi's de snelste route van de Centrumzijde naar de Jaarbeurszijde van Utrecht Centraal de route via het HOV-viaduct door de Leidseveertunnel (en andersom). We hebben voor de ochtendspits (het moment waarop het meeste verkeer is) laten onderzoeken wat de verschillen in rijtijden voor taxi's zijn. De rijtijd tussen de Vredenburgknoop en het Jaarbeursplein is in de ochtendspits nu tussen 1,5 tot 2 minuten. Deze route is door het nieuwe besluit niet meer toegestaan. De nieuwe route voor taxi's vanuit de binnenstad via de Leidseveertunnel en het Westplein zorgt straks voor een rijtijd van gemiddeld 4 minuten tot ruim 5 minuten. De route voor taxi's via de Daalsetunnel is het langst. Dit komt omdat er in de ochtendspits met regelmaat een file voor de kruising Daalsetunnel – Catharijnesingel staat. Op andere momenten dan de ochtendspits zijn de rijtijden hier korter. We begrijpen dat dit voor taxi's niet de ideale oplossing is, maar kunnen niet anders besluiten nadat alle andere opties afvielen vanwege veiligheid.

Planning

De veranderingen gaan we niet allemaal tegelijk invoeren, dit gebeurt in drie stappen. De stappen zijn gekoppeld aan de voortgang in de werkzaamheden in de koppeling. De eerste stap met fysieke aanpassingen op en rond halte Jaarbeursplein is inmiddels gestart. De huidige inrit vanaf de

Croeselaan naar het busstation/taxistandplaats op het Jaarbeursplein is verbreed, zodat taxi's en het treinvervangend busvervoer van de NS hier ook een uitrit hebben.

Op 15 november wordt gestart met stap 2, het aanpassen van het kruispunt Jaarbeursplein – Mineurslaan naast het WTC gebouw. We doen dit om het kruispunt beter en veiliger in te richten en ruimte te maken voor het verlengen van de tramperrons. Door de werkzaamheden is het kruispunt meerdere weken niet meer toegankelijk voor bussen en taxi's. De bussen rijden tijdelijk om via het Westplein.

In de nieuwe inrichting van het kruispunt komt de huidige U-bocht voor autoverkeer om de kop van halte Jaarbeursplein (naast het WTC gebouw) niet meer terug. De in- en uitrit bij de Croeselaan (ter hoogte van de Volksbank) is dan de enige in- en uitgang van het busstation/de taxistandplaats op het Jaarbeursplein. Daarom kunnen en mogen taxi's vanaf de start van de werkzaamheden niet meer rijden over het HOV-viaduct tussen Westplein en het Jaarbeursplein.

Stap 3 is dat taxi's nog maar in één richting door de Leidseveertunnel mogen rijden. We zijn nog in overleg met de provincie over het moment dat dit ingevoerd wordt. Doel is om dit te pas te doen, zodra de trams daadwerkelijk door de tunnel gaan rijden. In maart 2022 starten de testritten, die alleen op zaterdag plaatsvinden. Op de andere dagen van de week zal de afsluiting waarschijnlijk nog niet gaan gelden. Dit dient nog te worden uitgewerkt en beoordeeld. Vanaf de start van de zomerdienstregeling in juli 2022 gaan op alle dagen van de week trams met passagiers rijden op dit traject. Vanaf dan is het uitgesloten dat taxi's richting de binnenstad door de Leidseveertunnel rijden.

Communicatie

De afgelopen periode hebben we over het medegebruik van de trambaan verschillende gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de taxibranche. Daaruit blijkt dat ook voor het nieuwe besluit weinig draagvlak is. We zien dit besluit echter als noodzakelijk om de koppeling van de tramlijnen mogelijk te maken. Hiermee kan de toekomstige reizigersgroei beter worden opgevangen en ontstaat er meer comfort voor de tramreizigers. Samen met de provincie zetten wij ons in om de gehele taxibranche over de veranderingen te informeren.

Deels tijdelijke inrichting

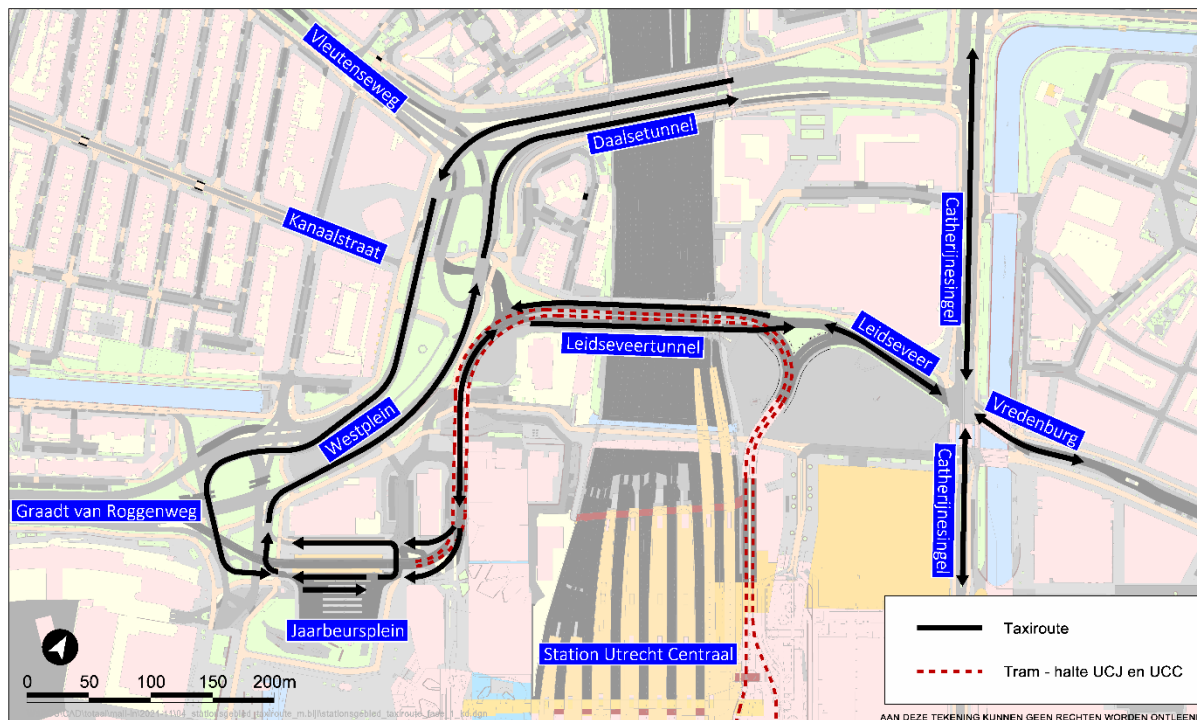
De komende jaren vinden op en rondom halte Jaarbeursplein grote veranderingen plaats. De realisatie van het Jaarbeurspleingebouw en het project Lombokplein hebben impact op de inrichting. Ten behoeve van de koppeling van de tramlijnen maken we nu een verbeterslag waardoor het gebied prettiger voor reizigers wordt en sorteren we deels voor op toekomstige aanpassingen.

Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Utrecht,

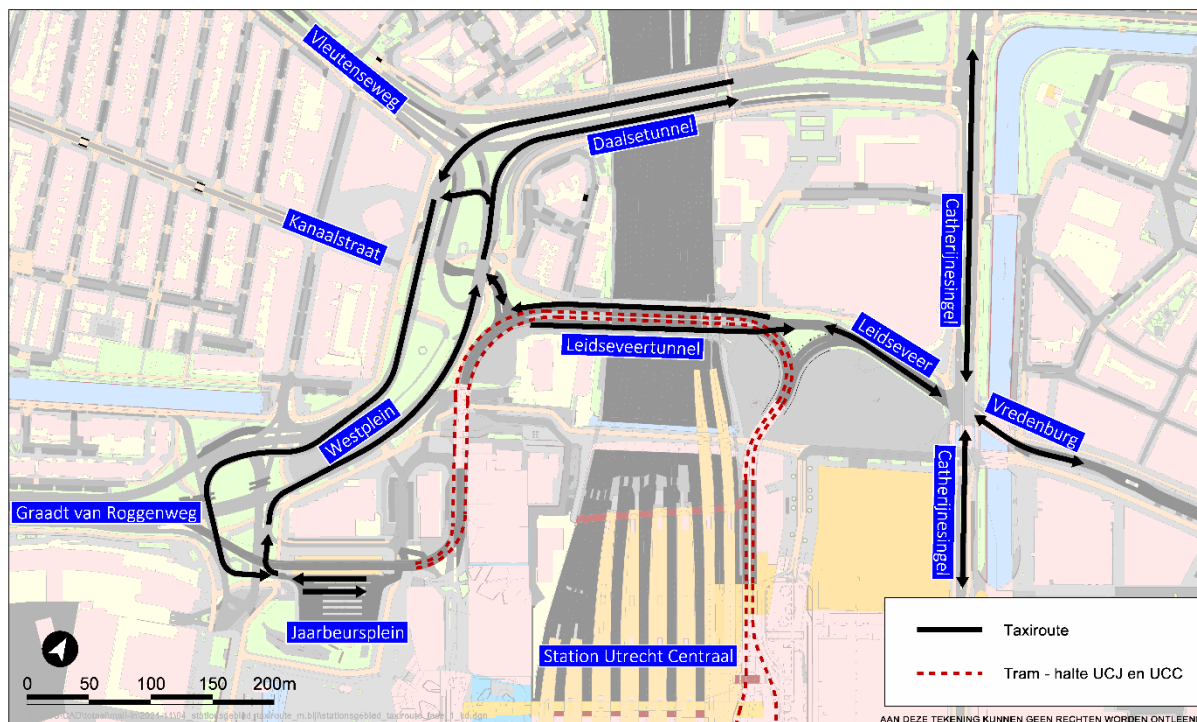
de secretaris,

de burgemeester,

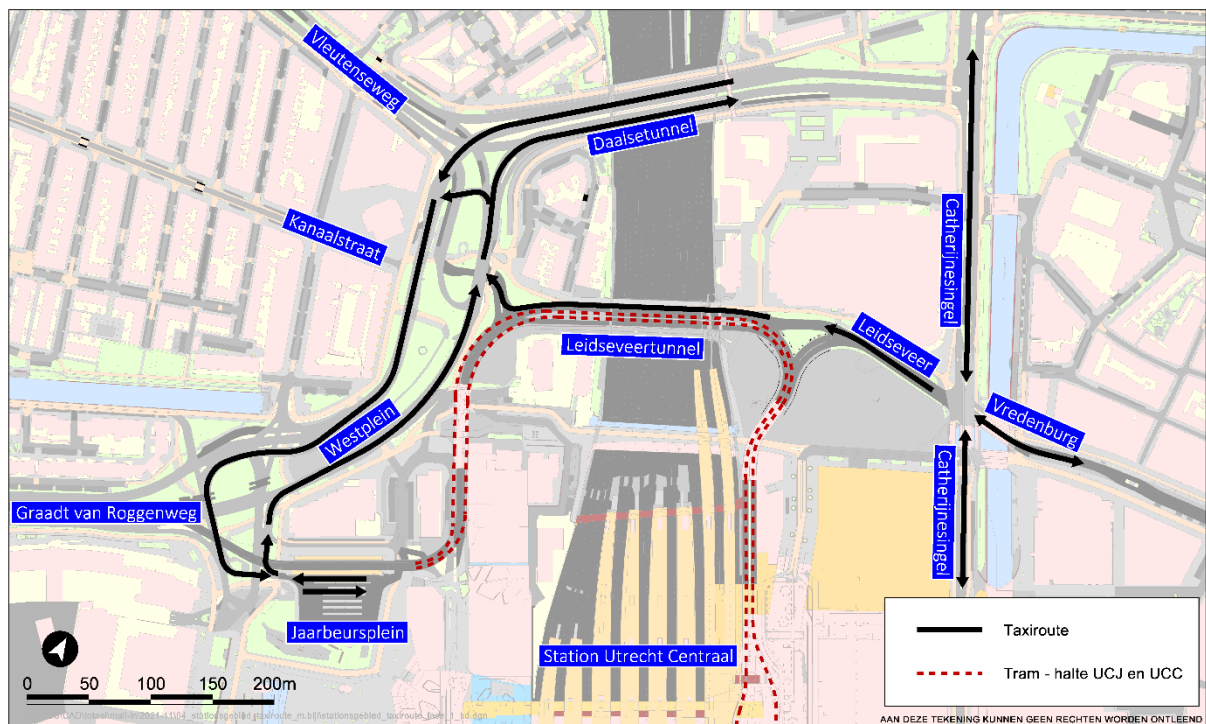
Bijlage: Stapsgewijze veranderingen in routes taxi's in stationsgebied

Stap 1. Nieuwe uitgang taxistandplaats Jaarbeurszijde: ingang naar busstation en taxistandplaats Jaarbeurszijde is ook uitgang

Stap 2. Opnieuw inrichten kruispunt Jaarbeursplein – Mineurslaan: niet meer rijden over HOV-viaduct

Stap 3. Alleen vanuit de Binnenstad rijden door de Leidseveertunnel. Vanuit het Westplein rijden door de Daalsetunnel